

KOSTEL SVATÉHO VAVŘINCE VE VYSOKÉM MÝTĚ

ANEB DETEKTIVNÍ PÁTRÁNÍ
PRO ZVÍDAVÉ...

Ahoj. Vítkáme tĚ v kostele sv. Vavřince.

Náš kostel nese jméno **sv. Vavřince**, který byl jáhnem a mučedníkem, který žil ve 3. století v Římě. V církvi měl na starosti chrámovou pokladnu a péči o chudé. Víš, kde ho vlastně v našem kostele najdeš? Zkus to a číslo otázky napiš vždy do mapy na správné místo.

1

← 1. Tady je nápověda. Sv. Vavřinec je vyobrazený rovnou na třech freskách, které popisují jeho život.

2. Najdi také **císaře Valeriána**, který ho nechal upéct na rožni? →

2

3

← 3. Najdi v kostele tento detail jeho umučení.

4. Najdi tento **kalich a „slunce“**. (Nápověda: svítí nad tím oranžové světélko.) A víš, Kdo je za těmi dvířky schovaný? →

4

5

←5. Najdi na obraze apoštola **sv. Jana**, kterého připomíná jako evangelistu brk, jenž drží v ruce. V portrétu sv. Jana se zároveň ztvárnil sám autor obrazu **Petr Brandl**.

6. Když už jsi tak blízko, tak si zkus všimnout taky **podpisu** toho, kdo tento krásný obraz v roce 1728 namaloval. Je pod touto nohou. →

6

7. Najdi portrét této **ženy**. Víš, kdo to je? Tuto událost, která je zde namalovaná, slavíme každý rok 15. srpna. Jak se ta událost jmenuje? →

← 8. Najdi i **sochu této ženy**. Tato pozdně gotická socha má takový zvláštní název a na tabuli blízko ní se dozvíš proč. Jak se jí tedy říká?

9. A tady je vyobrazený **zakladatel našeho města**. V ruce drží zrovna kladivo a poklepává na základní kámen našeho města. Najdi ho a napiš, jak se jmenuje. →

10. Když se podíváš ještě pozorněji, tak nad tímto králem uvidíš tento obrázek. Je to ten, který je už od počátku **patronem našeho kostela**. Kdo to je a co drží v ruce?

11. **Znak našeho města** asi znáš. Napiš, kdo na něm je, a najdi ho. →

11

12

← 12. V kostele najdeš i jeden historický **znak Vysokého Mýta** z období rokoka. Kde je? (Nápověda: je úplně na druhém konci než ten předchozí na fresce.)

13. V prostoru kostela není nic **staršího** než tento předmět z roku 1499. Co to je a k čemu tento předmět slouží? Najdi ho. →

13

14

← 14. Zkus najít tento detail, který je součástí krásné **secesní výzdoby**.

15. V kostele má svoji sochu i **patron naší země**. Najdi ji a napiš, kdo to je. (Nápověda: Jeho svátek slavíme 28. září.)

→

15

16

← 16. Víš, kde je tento detail? K čemu toto místo slouží nebo spíše dříve sloužilo? (Nápověda: Vypadá to jako samostatný domeček.)

17. Najdi tuto hlavu, která patří **sv. Janu Křtiteli**. →

17

18

← 18. Toto je **Pán Ježíš**, který 40 dní po Zmrtvýchvstání **vstupuje do nebe**. Najdi, kde je to vyobrazené.

19. Najdi tohoto **anděla**, který je na jednom z oltářů. →

19

20

← 20. Najdi tohoto **muže**, který **chová Ježíška**. Jak se ten muž jmenuje?

21. A toto je **Ježíšova babička**, na obrázku je s Jeho maminkou Marií. Víš, jak se jmenuje a kde ji v kostele najdeš?

→

21

22

←22. Najdi tetu krále Přemysla Otakara II., zakladatele našeho města. Jak se jmenuje? (Nápověda: V listopadu si budeme připomínat, že před 30 lety byla svatořečená.)

23. Víš, jak se jmenuje patronka hudby? Najdi ji v našem kostele. →

23

24. Náš kostel dříve nevypadal tak, jak ho vidíš dnes. Během své dlouhé historie mnohokrát vyhořel a musel být přestavován. Poslední velká **rekonstrukce** proběhla v letech 1875-1904. A tuto událost zachycuje jedna scéna, na které zástupci města a stavitelé diskutují nad plánem kostela. Najdi ji.

24

Z historie kostela sv. Vavřince:

- V 60. letech **13. století**, v době založení města, zde stával původní kamenný kostel, který však zanikl.
- V polovině **14. století** zde byla vybudována nová monumentální gotická trojlodní stavba.
- V poslední čtvrtině **15. století** byla současně s trojlodím postavena také severní obdélná předsíň, na níž je zřetelná inspirace Petra Parléře.
- V roce **1774** postihl kostel, stejně tak jako celé město, velký požár, který poničil bohaté barokní vnitřní vybavení kostela.
- V letech **1875-1904** proběhla velká rekonstrukce kostela, kterou vedl architekt František Schmoranz a od roku 1892 pak věhlasný stavitel pražského chrámu Sv. Víta Josef Mocker.
- V letech **1902-1905** žáci pražského secesního malíře prof. Karla Vítězslava Maška podle jeho návrhů ozdobili stěny kostela freskovou malbou.
- V době poslední celkové rekonstrukce bylo pořízeno nové vnitřní vybavení kostela: boční oltáře, kazatelna, zpovědnice a křížová cesta.
- V letech **1969-1973** byly provedeny nejnnutnější opravy (krytina věží a sakristie).
- V letech **2000-2005** byly generálním způsobem opraveny střechy lodí kostela. Hlavní loď byla pokryta novou španělskou břidlicí, boční loď měděnou krytinou. Následně byla restaurována balustráda na severní straně kostela.
- V roce **2007** bylo započato s obnovou všech vitrážních oken chrámu.

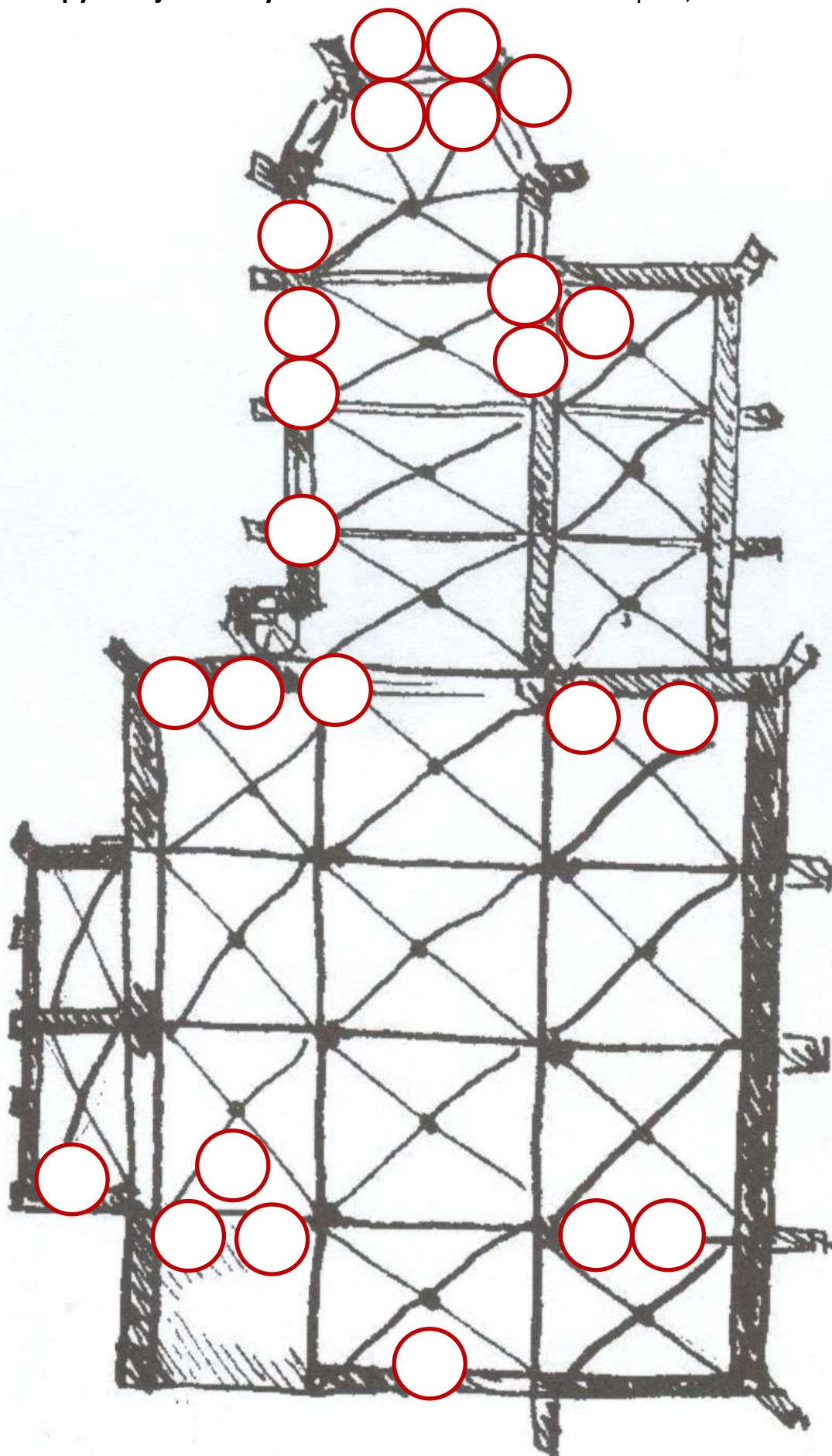
Zajímavosti:

- Výška **věží**: 67 metrů
- Výška **hlavní lodi**: 21,3 metrů
- **Nejstarší** „předmět“ v kostele: zvon sv. Vavřince z roku 1466
- **Nejtěžší** „předmět“ v kostele: zvon sv. Jiří o hmotnosti 2.080 kg z roku 2003
- Jeden kostel a **tři stavební slohy**: gotika, baroko a secese.
- Varhany jsou **největšími varhanami**, které pocházejí z dílny Josefa Kobrleho z Lomnice nad Popelkou.

Všimněte si:

- **Obraz Nanebevzetí Panny Marie** z roku 1728 od **Petra Brandla** na hlavním oltáři. Byl zakoupen v dražbě v roce 1787 v Sedlci u Kutné Hory, kde byl umělcem namalován pro cisterciácký klášterní kostel. Jedná se o jedno z jeho vrcholných podepsaných děl.
- **Barokní oltář sv. Jana Křtitele** je dílem sochaře Matěje Václava Jäckela.
- **Cínová křtitelnice** pochází z roku 1499 a byla vyrobena Ondřejem Ptáčkem.
- **Dřevěná polychromovaná socha Panny Marie Vysokomýtské**, nazývána též **Preclíková Madonna**, pochází z počátku 16. století.
- **Fresky**:
 - scény ze života patrona kostela **sv. Vavřince** v presbytáři
 - **Nanebevstoupení Páně** v presbytáři
 - zakladatel města i kostela **Přemysl Otakar II.** v zadní levé boční lodi
 - **význačné osobnosti**, které se zasloužily o generální rekonstrukci chrámu (zleva: stavitel Schmoranz, historik A. V. Šembera, purkmistr J. B. Tůma, prof. gymnázia Votrubec, stavitel Mocker, min. rada a historik H. Jireček.) v zadní pravé boční lodi

Napiš do mapy čísla jednotlivých fotek. Prázdňá kolečka ti napoví, kde všude hledat...

Pro Římskokatolickou farnost Vysoké Mýto zhotovila v roce 2019 Radka Terezie Blajdová.